

Tekstil ve Konfeksiyonda Teknoloji Seçimi Raporu

Raportör:

Prof.Dr.Erhan KIRTAY

Ege Üni.Mühendislik Fak. Tekstil Müh. Böl.İZMİR

1. GİRİŞ

18. yüzyılın ortalarından 19. yüzyılın ortalarına kadar süren ilk sanayi devrimi emek süreçlerinde ve üretimin örgütlenişinde köklü bir değişim olarak kendini göstermiş ve üretimde "Makina" yaygın bir şekilde kullanılır hale gelmiştir. Bunun sonucu olarak da büyük çapta insan gücüne dayanan ve onun sınırlılıkları içinde yürütülen üretim tarihe karışmıştır. Bu ilk dönemden sonra başlayan ve makinanın yaygın bir şekilde kullanıldığı ikinci devirde üretim sürecinin farklı basamaklarında birbirini tamamlayıcı görevler üstlenen makinaların birleşmesi makina sistemlerinin oluşmasına yol açmıştır ve bu da, teknik iş bölümünün doğmasına sebep olmuştur. Böylece, işgücü verimliliğinin artırılmasında ve ürün niteliği ile üretim boyut ve olanaklarının saptanmasında, bilimsel yöntemlerin uygulanması imkanı gerçekleşmiştir.

Günümüzde ise ikinci sanayi devriminden söz edilmektedir. Birincisinde makina, insan gücünün yerini almıştı. İkincisinde ise beyin gücünün bazı faaliyetlerinin makinalara aktarılması gerçekleşmiş ve enformasyon teknolojileri, üretimin örgütlenmesinin çeşitli aşamalarında yaygın olarak kullanılır hale gelmiştir. Teknolojideki bu gelişmeler, üretim ve veriminin üretim maliyetlerinin ve üretim kalitesinin artmasına pozitif yönde etki etmiştir.

Bu etkiler sanayinin diğer dallarında olduğu gibi tekstil sektöründe de aynen görülmüştür. Günümüzde tekstil teknolojisi baş döndürücü bir hızla ilerlemekte, üretilen lif çeşitleri ve bunların karışımlarından elde edilen iplikler ve dokumaların yanı sıra makinalarda sağlanan otomasyon, elektronik gelişmeler klasik tekstil üretim makinalarına ve yöntemlerine alışmış pek çok tekstilcinin hayal gücünü zorlamaktadır. Son yıllarda geliştirilen teknolojiler tekstil sektörünü, emek yoğun bir sanayi dalı olmaktan çıkarıp sermaye yoğun bir sanayi dalı şekline dönüştürmüştür. Bilindiği gibi

uzun yıllardan beri ülkemizin dış satımındaki en büyük avantajı işgücünün satış yaptığımız ülkelere oranla çok daha ucuz olması idi. Ucuz işgücü avantajı hala kısmen sürmesine rağmen son toplu sözleşmelerden sonra yavaş yavaş dış satımda önemli bir kazanç olma niteliğini yitirmeye başlamıştır.

Diğer taraftan dış pazarların özellikle uzak doğunun yeni ihracatçı ülkelerinin yoğun rekabeti de düşünülecek olursa, tekstilde bilincin yerinde modern, gelişmeye açık ve sürekli bir yatırım anlayışının gerekliliği açıkça görülebilir. Artık sabit bir kaliteyi sağlamak başarı olmaktan çıkmış, sürekli gelişen, yükselen bir kalite aranır olmaya başlamıştır. Bu yeni pazar anlayışına uyum sağlayabilmek için yeni yatırımların gerekliliği ne kadar açık ise, Türkiye’de teknolojik gelişmeleri yakalayacak yeni yatırımları sürekli yapabilmenin zorluğu da o kadar açıktır. Çünkü Türkiye’de en az bulunan, dolayısıyla en pahalı olan üretim faktörü paradır. Bu nedenle yapılacak yatırımların bilinçli ve yerinde yapılmasının yanı sıra bu yatırımlardan maksimum ölçüde yararlanmayı sağlamak üzere bilgi toplama, ölçme ve değerlendirme yatırımlarının da yapılması, işgücü ve makina verimliliğinin olabildiği ölçüde artırılması gerekmektedir.

Ana temasını "bilim ve teknolojideki olağanüstü gelişmeler ve ekonomilerin uluslararasılaştırılması sürecinde Türkiye sanayiinin konum ve geleceğinin saptanması", oluşturulacak olan 1991 Sanayi Kongresi’nde Türk Tekstil Sanayii’ni inceleyerek yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde Türk tekstil Sektörü’nün bugünkü teknolojik düzeyini ve teknoloji üretebilir bir yapıya geçme potansiyelini ortaya koymak ve sektörün görüşlerini almak amacı ile 21 sorudan oluşmuş bir anket hazırlanmış ve anket, sektörde isim yapmış, 500 kişiye gönderilmiştir.

2. ANKET SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Anket sonuçlarına göre sektörün 15 bölümünün teknolojik düzeyi en ilerden başlamak üzere geriye doğru;

Pamuk İpliği
Pamuklu Dokuma
Dokuma Konfeksiyon
Sentetik İplik
Örme Konfeksiyon
Boya-Baskı-Apre
Yuvarlak Örme
Makina Halısı
Yün İpliği
Sentetik Dokuma
Yünlü Dokuma
Düz Örme
Teknik Dokuma